

VIPs

Hester van Herk, hoogleraar marketing, ontvangt een grant (323.000 euro) van The Australian Research Council. Zij onderzoekt in hoeverre waarden van mensen veranderen gedurende de diverse levensfasen. Van Herk wil beter begrijpen hoe deze waarden beslissingen en consumptiegedrag beïnvloeden.

Ernst Klip

Chemicus **Tatu Kumpulainen** wint de Dick Stufkens Prijs 2015 voor zijn promotieonderzoek naar lichtgeactiveerde zuren. Deze wordt op donderdag 5 november uitgereikt door de Holland Research School of Molecular Chemistry.

Universitair docent **Cristiano Giuffrida** kreeg de Dennis M. Ritchie Award voor het beste proefschrift ter wereld op het gebied van computersystemen. Hij werkte een systeem uit waarbij computers niet opnieuw opgestart hoeven te worden na een periodieke update.

Psycholoog **Nienke van Atteveldt** is genomineerd voor de Viva-400-award 2015, een lijst van vrouwen die opvallen in hun vakgebied. Deze prijs wordt op 17 november uitgereikt door het tijdschrift Viva. Zij is genomineerd in de categorie Knappe Koppen.

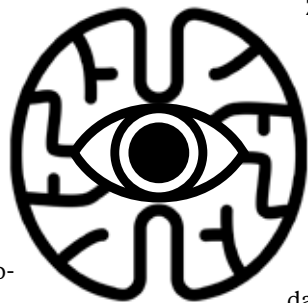
Esten worstelen met verleden

Nederlanders zullen raar aankijken tegen sommige politieke keuzes in Estland, zoals de onthulling van een monument van een soldaat in SS-uniform. Antropoloog Inge Melchior, die twee jaar in Estland heeft gewoond, meent dat dergelijke keuzes zijn te verklaren doordat in Estland de nationale en de familiegeschiedenis innig vervlochten zijn. Vaders en opa's hadden oog in oog gestaan op het slagveld van de Tweede Wereldoorlog, de ene in het Sovjetleger, de ander in het Duitse leger. 'Dan zijn een pluralistische nationale geschiedschrijving en gedistantieerde politieke beslissingen zeer onwaarschijnlijk', aldus Melchior. 'De politieke elite zal dan eerder kiezen voor respect voor hun voorouders, in plaats voor wat in het licht van het heden het meest democratische besluit is.' (PB)

[Herdenking Sovjet-deportaties, 14 juni in Tartu](#)

Hersenen kijken mee

Ons blikveld wordt bepaald door onbewuste keuzes die onze frontale hersengebieden wel nooit lang na te denken. Dat gaat razendsnel", zegt Knapen. "Uit ons onderzoek blijkt dat dit komt doordat je hersenen visuele keuzes automatisch maken. Zo automatisch zelfs dat je het zelf niet in de gaten hebt. Het is alsof een team robots in je hoofd al heeft geïnterpreteerd wat je ziet voordat je ervan bewust wordt. Misschien staan we in ons bewustzijn wel veel minder aan het roer dan we geneigd zijn te denken." (FB)

Meirna/voornamind

Tegen droogte

De negatieve effecten van klimaatverandering, bijvoorbeeld droogte, kunnen in ontwikkelingslanden verminderd worden met kleinschalige maatregelen zoals het creëren van ondergrondse reservoirs. Dat blijkt uit promotieonderzoek van milieuwetenschapper Ralph Lasage. Wanneer huishoudens dergelijke voorzieningen treffen, stijgt het watergebruik, waardoor mensen meer economische activiteiten ontwikkelen en meerdere soorten gewassen verbouwen. Hierdoor stijgt hun inkomen. De kosten variëren tussen de 40 dollarcent en 8,73 dollar per kubieke meter beschikbaar water, maar de oogst stijgt gemiddeld met 78 procent. (PB)

Spiegelmoleculen

Chirale moleculen zijn moleculen die voorkomen in twee vormen. Qua samenstelling zijn ze precies hetzelfde, maar qua opbouw vormen ze elkaars spiegelbeeld. Chirale moleculen spelen bij veel biochemische processen een rol. En ze zijn belangrijk bij het ontwikkelen van geneesmiddelen. Vaak is de ene variant gewenst, terwijl de spiegelbeeldversie schadelijk is. Maar ze zijn moeilijk van elkaar te onderscheiden. Mohammad Rafiee Fanood promoveerde op een nieuwe techniek om ze uit elkaar te houden: de *mass-selective photo-electron circular dichroism*, die gebruikmaakt van lasertechnologie. (WV)

[Zie proefschrift via \[tinyurl.com/spiegelmoleculen\]\(http://tinyurl.com/spiegelmoleculen\).](#)

Kinderkanker bestrijden

VUmc heeft 1 miljoen dollar gekregen voor onderzoek naar hersenstamtumoren bij kinderen.

Hersenstamtumoren zijn betrekkelijk zeldzaam, maar toch worden in Europa elk jaar zo'n 250 to 400 kinderen getroffen door deze ziekte. Er is nog geen behandeling voor deze vorm van kanker, waardoor de meeste kinderen binnen negen maanden overlijden. Twee onderzoekers van VUmc willen met het onderzoeksgeld, dat ze hebben binnengehaald in de VS, een Europees registratiesysteem opzetten en een behandeling ontwikkelen. (WV)

Humphreys/Scheerberg

Minder bang en somber

Depressieve klachten en angststoornissen zijn ook bij kinderen de meest voorkomende psychische klachten. **Mia Kösters** onderzocht voor haar promotie aan de faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen de effectiviteit van het preventieprogramma Vrienden voor het leven, dat gebaseerd is op cognitieve gedragstherapie. Basisscholen in Amsterdam werken al een aantal jaren met dit programma, maar de effectiviteit was nooit onderzocht. Kinderen die last hebben van angsten of somberheid krijgen een serie van tien gesprekken, begeleid door een medewerker van de GGZ. Uit het onderzoek van Kösters blijkt dat het programma zeer effectief is: kinderen die deelnamen aan het programma hadden minder angst- en depressieklachten dan kinderen met vergelijkbare klachten die het programma niet volgden. (WV)

Moeders ontvoeren kinderen

Volgens jurist Geeske Ruitenberg worden kinderen vooral door hun moeders ontvoerd.

Rene van Ophem

"Elk jaar worden er enkele schoolklassen aan kinderen ontvoerd. In meer dan veertig gevallen komen er kinderen naar Nederland, in dubbel zoveel zaken gaan ze naar het buitenland. Gemiddeld gaat het om anderhalf kind per keer, dus dan kom je aan een flink getal.

Het is een bekende misvatting dat de vader de dader is. In tweederde van de zaken is het de moeder die het kind ontvoert. Door films als *Not without my daughter* denken mensen dat kinderen naar moslimlanden meegevoerd worden. Maar vaak gaat het om buurlanden: vooral België, Duitsland en Engeland.

De ontvoering is niet altijd tegen de zin van het kind. Het gaat erom dat het zonder de toestemming van één ouder is meegenomen. Sommige oudere kinderen ontvoeren, bij wijze van spreken, zelfs zichzelf. Die weigeren na een vakantie bij één ouder terug naar huis te keren. En soms beseffen mensen niet eens dat ze de wet overtreden. Stel dat een Nederlander gewoon heeft in het buitenland gewoond heeft en de moeder gaat na een breuk met de kinderen terug naar huis. Dan hebben ze het pas door als er een juridische brief op de mat ligt. Dat zijn dus niet de zaken die het nieuws halen." (FB)

[Ruitenberg promoveerde 16 oktober bij Rechten.](#)